

[Hem](#) > [Utbildning, Rättsliga Nätverk Och Rättsliga Organ](#) > [Belgium](#)Innehåll inlagt av
Belgien

Grundutbildning för advokater i EU

Belgien

Det belgiska advokatsamfundet består av *Orde van Vlaamse Balies* (flamländska advokatsamfundet), paraplyorganisationen för de åtta flamländska lokala advokatsammanslutningarna, och *Ordre des Barreaux francophones et germanophone* (fransk- och tyskspråkiga advokatsamfundet), paraplyorganisationen för de tio franskspråkiga lokala advokatsammanslutningarna och en tyskspråkig sammanslutning, som var och en har olika grundutbildningar för advokater.

[Orde van Vlaamse Balies](#)[Ordre des Barreaux francophones et germanophone](#)

Senaste uppdatering: 24/06/2026

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Flamländska advokatsamfundet

Allmän beskrivning

Erbjuds grundutbildning, och är den i så fall obligatorisk?

Grundutbildningen är obligatorisk och anordnas direkt av *Orde van Vlaamse Balies* (OVB) genom en kommission bestående av två företrädare för var och en av de åtta advokatsammanslutningar som är medlemmar i OVB. Fem lokala avdelningar följer upp den praktiska organiseringen av grundutbildningen.

Gör grundutbildningen skillnad mellan olika kategorier av deltagare, t.ex. mellan bolagsjurister och advokater?

OVB:s grundutbildning är endast avsedd för blivande advokater (som därefter kan registrera som advokater), inte för bolagsjurister.

Vilka enheter ansvarar för grundutbildningen?

Skolan som anordnar praktiktjänstgöringen ansvarar för anordnandet av utbildningen.

Vilken är den lagstadgade grunden för grundutbildningen?

Den lagstadgade grunden för grundutbildningen finns i artikel 495 i processlagen:

"L'Ordre des Barreaux francophones et germanophone et l'Orde van Vlaamse Balies ont, chacune en ce qui concerne les barreaux qui en font partie, pour mission de veiller à l'honneur, aux droits et aux intérêts professionnels communs de leurs membres et sont compétentes en ce qui concerne l'aide juridique, le stage, la

formation professionnelle des avocats-stagiaires et la formation de tous les avocats appartenant aux barreaux qui en font partie.”

Utbildningen regleras i våra [etiska regler](#) (artiklarna 40–51a) på grundval av ovanstående lag.

Tillträde till grundutbildningen

Finns det villkor för att få tillträde till utbildningen?

Högre utbildning/universitetsutbildning.

En juristexamen är obligatorisk.

Registrering hos advokatsamfundet:

- Kontroll av examensbevis.
- Advokatsamfundet utvärderar sökandens skriftliga ansökan. Den som vill bli advokat måste lämna in en ansökan till advokatsamfundet tillsammans med alla nödvändiga handlingar som styrker att kraven (t.ex. masterexamen i juridik, ed osv.) är uppfyllda.
- Lämplighetsprov (skriftligt prov + utvärdering av ett mål). Lämplighetsprovet kallas B.U.B.A. (*Bewaamheidsattest tot het uitoefenen van het beroep van advocaat*, fritt översatt ”kompetensbevis för utövande av advokatyrtet”). Detta prov görs under första praktikåret. I vissa fall måste nyutexaminerade klara ett prov i belgisk rätt innan de kan påbörja en praktiktjänstgöring. Detta gäller utländska medborgare som har avslutat sina studier i en annan medlemsstat eller belgiska medborgare som har genomfört hela eller delar av sina studier i en annan medlemsstat (det är till exempel vanligt att juriststuderande i gränsregionen Limburg och Nederländerna avslutar sin kandidatexamen i Belgien och sedan erhåller sin masterexamen i Nederländerna).

Vilket är det huvudsakliga antagningsförfarandet? Om det innebär ett prov – vem sköter det?

Biträdande jurister ska lämna in de handlingar som anges i artikel 26 i de etiska reglerna till advokatsamfundets sekretariat. När de har avlagt ed begär de registrering hos advokatsamfundet på den ort där de har sitt kontor. De kan även registrera sig hos andra advokatsamfund, om de väljer att ha ett andra kontor inom dessa advokatsamfunds områden. När advokatsamfundet godkänner ansökan läggs sökanden till i förteckningen över biträdande jurister och får tillgång till advokatsamfundets privata webbplats, där de kan anmäla sig till grundutbildningen. Sökandena konkurrerar inte.

Finns det andra sätt att få tillträde till utbildningen?

Andra sätt att få tillträde: NEJ.

Enda undantaget är direktiv 98/5/EG av den 17 februari 1998 (för advokater som är verksamma i Belgien och som har förvärvat kvalifikationer i en annan medlemsstat).

Grundutbildningens format och innehåll

Vad har utbildningen för varaktighet och tidsramar?

Minst tre år.

Utan olika stadier.

Hur organiseras utbildningen?

Praktikperioden varar i tre år och övervakas av den principal som har ansvar för tillsynen. Yrkesutbildningen (under praktikperiodens första 18 månader) anordnas av OVB:s skola för praktiktjänstgöring.

Vilka är utbildarna?

Advokater och yrkesutbildare.

Vad har grundutbildningen för innehåll och mål?

- Praktikutbildning under tillsyn av en advokat
- Juridisk utbildning med särskild kursplan som är gemensam för alla biträdande jurister
- Utbildning i icke-juridisk yrkeskompetens (t.ex. kommunikation, ledning av en advokatbyrå osv.)
- Utbildning i juridisk yrkeskompetens (t.ex. utformning av yrkanden, arbete med klienter osv.)
- Rättegångsförfaranden och domstolssystem
- Straffrätt och straffrättsliga förfaranden
- Förvaltningsrättsliga förfaranden
- Familjerätt
- Arbetsrätt
- Handels- och konkursrätt
- Finansrätt
- Etiska regler
- Affärsbokföring

Vem utformar grundutbildningarna?

OV:s skola för praktiktjänstgöring.

Vilken metodik används för utbildningen?

E-lärande

Praktiska seminarier

Examinationer

Vilka praktiska aspekter av utbildningen gäller för deltagarna?

Den biträdande juristen avlägger ed och har följaktligen samma ansvar som andra advokater. Han/hon bistås naturligtvis av den principal som har ansvar för tillsynen. Den biträdande juristens rättigheter och skyldigheter nämns i ovanstående kapitel i OV:s etiska regler.

Hur utvärderas/bedöms deltagarna? Hur ofta och av vem?

Biträdande jurister utvärderas vid olika tillfällen:

- Rapport från den principal som har ansvar för tillsynen (i slutet av praktikperioden eller vid byte av advokatbyrå).
- Prov som anordnas av OV och utformas av lärarna (etik, civilprocessrätt, straffprocessrätt): proven äger rum samma dag och timme (oftast i början av april, med tre prov planerade enligt följande: ett på måndag, ett på onsdag och ett på fredag), i en kontrollerad onlinemiljö.
- Aktivt deltagande under lektionerna, bedömt av lärarna.
- Skriftliga uppgifter som utvärderas av medlemmarna i skolan för praktiktjänstgöring.
- Deltagande i fingerade rättegångar, bedömt av en jury bestående av advokater och domare.
- Hantering av pro deo-ärenden, bedömt av kontoret för rättsligt bistånd.

Finns det några utbildningsmoment som genomförs i samarbete med andra jurister? Om ja: Vad går det ut på?

Nej.

Hur är det med utbildning i EU-rätt, språkutbildning och de europeiska delarna av

grundutbildningen, t.ex. deltagande i CCBE- eller ELF-aktiviteter?

Nej.

Hur många sökande antas till utbildning? Justeras antalet deltagare årligen och av vem?

Under 2021–2022 antogs totalt 599 sökande till yrkesutbildningen. Antalet varierar årligen och det finns ingen begränsning.

Grundutbildningens avslut och kvalifikationsprocessen

Avslutas grundutbildningen med en slutexamen? Hur är den organiserad? Vem ansvarar för examen?

Deltagarna utvärderas på olika sätt (artikel 48 i reglerna): prov, uppsatser och fortlöpande utvärdering (t.ex. kurs i skriftlig kommunikation). Om man klarar proven får man ett kompetensbevis från OVB. Detta intyg gäller i fem år (artikel 49).

Skolan för praktiktjänstgöring är behörig att besluta om provens och utvärderingarnas format och innehåll (artikel 43).

Finns det ytterligare förfaranden för att bli advokat efter avslutad grundutbildning?

Ja, den biträdande juristen måste göra en obligatorisk övning i att föra talan och presentera sitt deltagande för kontoren för rättsligt bistånd. Lokala advokatsammanslutningar kan ställa ytterligare krav.

Artikel 25 i reglerna:

Praktiktjänstgöringen är den utbildning jurister genomgår innan de upptas i advokatregistret. Syftet är att de ska bli kompetenta och oberoende advokater som känner till de etiska reglerna, respekterar yrkesprivilegier och de grundläggande skyldigheterna i fråga om oberoende och partiskhet, undviker intressekonflikter och iakttar de principer om värdighet, rättfärdighet och omdöme som ligger till grund för advokatycket.

Denna utbildning har olika delar, bland annat utbildning av en principal som har ansvar för tillsynen vid en advokatbyrå, erhållande av ett kompetensbevis och fullgörande av de skyldigheter som ålagts av det flamländska advokatsamfundet eller av det advokatsamfund som personen tillhör.

■ Senaste uppdatering: 23/06/2026

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Franska och tyskspråkiga advokatsamfund

Allmän beskrivning

Erbjuds grundutbildning, och är den i så fall obligatorisk?

Ja, för att bli registrerad hos ett advokatsamfund måste en biträdande jurist genomgå yrkesutbildning och klara provet om de etiska reglerna (se nedan).

Gör grundutbildningen skillnad mellan olika kategorier av deltagare, t.ex. mellan bolagsjurister och advokater?

I det här fallet avser svaren på frågeformuläret endast grundutbildningen för advokater.

Vilka enheter ansvarar för grundutbildningen?

Grundutbildningen för advokater anordnas av yrkesutbildningsanstalterna (se nedan för mer information).

Vilken är den lagstadgade grunden för grundutbildningen?

[Etiska regler för advokater](#) – artikel 3.14 och följande.

[Processlagen](#) – artikel 434.

Tillträde till grundutbildningen

Finns det villkor för att få tillträde till utbildningen?

Villkor för tillträde till advokatyrrket:

”Ingen får inneha titeln advokat eller utöva advokatyrrket om han eller hon inte är belgisk medborgare eller medborgare i en EU-medlemsstat, har doktors- eller masterexamen i juridik, har avlagt den ed som avses i artikel 429 och är registrerad i advokatsamfundet eller i förteckningen över biträdande jurister” (artikel 428 i processlagen).

När det gäller grundutbildning:

”För att bli registrerad hos ett advokatsamfund måste den biträdande juristen genomgå yrkesutbildning och klara provet om de etiska reglerna” (artikel 3.14 i de etiska reglerna för advokater).

Vilket är det huvudsakliga antagningsförfarandet? Om det innebär ett prov – vem sköter det?

/

Finns det andra sätt att få tillträde till utbildningen?

Nej.

Enda undantaget är direktiv 98/5/EG av den 17 februari 1998 (för advokater som är verksamma i Belgien och som har förvärvat kvalifikationer i en annan medlemsstat).

Grundutbildningens format och innehåll

Vad har utbildningen för varaktighet och tidsramar?

”För att registreras hos advokatsamfundet är det, med förbehåll för tillämpningen av artikel 428a.2, nödvändigt att ha fullgjort tre års utbildning” (artikel 434 i processlagen).

Se artikel [3.14 och följande](#) i de etiska reglerna när det gäller utbildningens innehåll (kurser, prov, utbildningsskyldigheter).

Hur organiseras utbildningen?

Utbildning anordnas internt i enlighet med artikel 3.23 i de etiska reglerna.

Grundläggande juridisk yrkesutbildning anordnas av yrkesutbildningsanstalterna. Det finns fyra yrkesutbildningsanstalter som är knutna till följande advokatsammanslutningar: Bryssel, Namur-Dinant-Luxembourg, Charleroi-Mons-Brabant Wallon-Tournai och Liège-Eupen-Huy-Verviers.

Yrkesutbildningsanstaltens direktör ska organisera och samordna kurser och prov för juridisk yrkesutbildning.

Vilka är utbildarna?

Lärarna är advokater upptagna på advokatsamfundets ledamotsförteckning och registrerade hos en av de

advokatsammanslutningar som är knutna till den berörda yrkesutbildningsanstalten. De undervisar på frivillig basis och arbetar ibland i par med domare som är specialiserade på det aktuella ämnet.

De är därför utbildare utöver sitt yrke som advokat.

Det är yrkesutbildningsanstalten som har hand om dessa ämnen.

Vad har grundutbildningen för innehåll och mål?

Första årets praktik (artikel 3.14 i de etiska reglerna)

Kursen och, om inte annat uttryckligen anges, provet ska bestå av ett program på 84 timmar som omfattar följande ämnen:

1° Etik (16 timmar).

2° Civilprocess (16 timmar).

3° Straffrättsliga förfaranden, inbegripet försvar av personer som har frihetsberövats eller hörts av polisen, åklagarmyndigheten eller en undersökningsdomare (16 timmar).

4° Administrativa förfaranden (8 timmar).

5° Rättshjälp (8 timmar).

6° Skatte- och socialförsäkringsskyldigheter enligt lagen om ekonomisk rätt och när det gäller att förhindra penningtvätt (8 timmar).

7° Alternativa former av tvistlösning (8 timmar).

8° It-verktyg för advokater (4 timmar).

Andra och tredje årets praktik (artikel 3.14a i de etiska reglerna)

En biträdande jurist som har erhållit kompetensbevis för utövande av advokatycket i enlighet med artikel 3.16.1 ska under andra och tredje årets praktik delta i praktisk yrkesutbildning som avser följande:

1° Etik (minst 12 timmar).

2° Europeisk rätt, inbegripet den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (minst 12 timmar).

3° I minst 24 timmar, ett eller flera icke uttömmande ämnen som valts bland följande alternativ:

- Ungdomars rättigheter (minst 8 timmar).
- Tillfällig förvaltning av egendom och personer (minst 8 timmar).
- Utlänningslagen (minst 8 timmar).
- Detaljerad straffrätt, inklusive verkställighet av domar och domstolen för verkställighet av domar (minst 8 timmar).
- Insolvenslagstiftning (fysiska och juridiska personer) (minst 8 timmar).
- Rätten till utmätning och verkställighet (minst 8 timmar), – familjerätt (minst 8 timmar).
- Balansräkningar och årsbokslut (minst 8 timmar).
- Rätten till ansvar och ersättning för personskador, inbegripet fonden för ersättning till offer för uppsåtliga våldshandlingar (minst 16 timmar).
- Arbetsrätt och sociallagstiftning (minst 16 timmar).

De måste också delta under minst fyra dagar i ett eller flera seminarier som särskilt ägnas åt skriftlig kommunikation, muntlig kommunikation, kommunikation med medier, försvar, möten, förhandling, samarbetsrätt, medling, advokater och medling osv.

Vissa särskilda kurser kan anordnas av yrkesutbildningsanstalterna för att göra det möjligt för de biträdande

juristerna att följa någon som sysslar med ett annat yrke.

Vem utformar grundutbildningarna?

Artikel 3.24 i de etiska reglerna

"Utan att det påverkar befogenheterna för *Ordre des barreaux francophones et germanophone* [O.B.F.G] att ta sådana initiativ som den anser vara användbara för att standardisera grundutbildningens krav och innehåll, ska varje yrkesutbildningsanstalt anta grundutbildningens mål och innehåll samt eventuella arbetsordningar efter samråd med styrelsen för *Ordre des barreaux francophones et germanophone* och, om yrkesutbildningsanstalten är gemensam för mer än en advokatsammanslutning, dess medlemmar. Den ska besluta om de ytterligare ämnen som föreslås för den biträdande juristen och får göra dem obligatoriska."

Vilken metodik används för utbildningen?

Se ovanstående svar på "[Vad har grundutbildningen för innehåll och mål?](#)".

Vilka praktiska aspekter av utbildningen gäller för deltagarna?

Se ovanstående svar på "[Vad har grundutbildningen för innehåll och mål?](#)".

Hur utvärderas/bedöms deltagarna? Hur ofta och av vem?

Första årets praktik:

Se artikel 3.16:

Vid första tillfället efter avslutad kurs ska den biträdande juristen göra provet (= kompetensbevis för utövande av advokatycket), bestående av en skriftlig fråga om följande ämnen (civilprocess, straffrättsligt förfarande, administrativt förfarande, organisering av kansliet och skattemässiga skyldigheter, rättshjälp) och en muntlig fråga om etik.

+ Artikel 3.18:

"De skriftliga prov som avses i artiklarna 3.16.1 och 3.17.1 ska anordnas gemensamt av centrumen för yrkesutbildning. Det muntliga provet om etik ska anordnas av varje centrum för yrkesutbildning på grundval av en rad frågor som utarbetats av O.B.F.G. under ledning av direktören med ansvar för etik."

När det gäller poängsättningen:

En biträdande jurist som har erhållit minst 10 av 20 poäng i alla ämnen ska tilldelas kompetensbeviset för utövande av advokatycket. De kan också tilldelas detta intyg av urvalskommittén om de har uppnått 10 av 20 poäng i minst fem ämnen och i genomsnitt 50 % av poängen för alla ämnen.

Andra och tredje årets praktik:

Jfr artikel 3.14a

- Kurs
- Seminarier

Deltagande i kurser och seminarier är obligatoriskt och en skyldighet under praktiktjänstgöringen.

Finns det några utbildningsmoment som genomförs i samarbete med andra jurister? Om ja: Vad går det ut på?

Artikel 3.2 i de etiska reglerna

"En praktikperiod som fullgjorts utomlands vid en advokatbyrå, i ett företag med en bolagsjurist eller som rättssekreterare vid en internationell domstol får beaktas för praktikperioden på följande tre villkor:

- *Den biträdande juristen ska ha fullgjort ett års praktik och under denna period ha fullgjort sina skyldigheter.*
- *Den biträdande juristen ska ha fått förhandsgodkännande.*
- *Den biträdande juristen ska ha lämnat en detaljerad rapport om sin verksamhet under den aktuella perioden.*

Denna rapport ska godkännas av praktikhandledaren, av den bolagsjurist med vilken den biträdande juristen har fullgjort sin praktik eller av den domare som den biträdande juristen har varit rättssekreterare för.”

Denna bestämmelse håller för närvarande på att ses över i syfte att eventuellt utvidga möjligheterna till utstationering.

Hur är det med utbildning i EU-rätt, språkutbildning och de europeiska delarna av grundutbildningen, t.ex. deltagande i CCBE- eller ELF-aktiviteter?

Det är en kurs under andra årets praktik (se artikel 3.14a).

Europeisk rätt, inbegripet den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (minst 12 timmar).

Hur många sökande antas till utbildning? Justeras antalet deltagare årligen och av vem?

Grundutbildningens avslut och kvalifikationsprocessen

Avslutas grundutbildningen med en slutexamen? Hur är den organiserad? Vem ansvarar för examen?

Se svaret på fråga 3.8.

Efter att ha klarat kompetensprovet och fullgjort sina praktikskyldigheter i enlighet med de etiska reglerna ansöker den biträdande juristen om medlemskap i advokatsamfundet.

Finns det ytterligare förfaranden för att bli advokat efter avslutad grundutbildning?

/

■ Senaste uppdatering: 23/06/2026

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.